

Edukacja receptą na pseudonaukę

Z uwagi na pojawiające się w przestrzeni publicznej wypowiedzi, zawierające nieprawdziwe informacje na temat zdrowia, Rada Ekspertów Naczelnej Izby Lekarskiej wychodzi z inicjatywą działań edukacyjnych, polegających m.in. na wskazywaniu rzetelnych źródeł wiedzy, budowaniu zaufania do autorytetów medycznych, samej medycyny i nauki. Na początek inicjatywy „Edukacja receptą na pseudonaukę” planowane jest otwarte posiedzenie Rady Ekspertów – spotkanie warsztatowe dla dziennikarzy, influencerów, osób wypowiadających się w mediach, aktywnych w internecie, które odbędzie się 26 stycznia.

Gdzie szukać rzetelnych informacji i danych dotyczących zdrowia, jak w pełni odpowiedzialnie przekazywać je opinii publicznej i swoim odbiorcom? Między innymi takie pytania, zdaniem Rady Ekspertów NIL, powinny zadawać sobie osoby, które zabierają głos w szczególnie wrażliwym obszarze jakim jest zdrowie, bądź pośredniczą w przekazywaniu informacji. Rada podkreśla bardzo odpowiedzialne działania wielu dziennikarzy, zwracając jednocześnie uwagę na konieczność wzmocnienia roli edukacji, która powinna być przeciwwagą dla fake newsów, czy szkodliwych teorii negujących wiedzę medyczną.

- Z uwagi na postawy antyzdrowotne, skutkujące niebezpieczną dezinformacją ze strony osób, które zazwyczaj z medycyną nie mają nic wspólnego, niezwykle istotne jest dzielenie się przez nas, lekarzy, swoją wiedzą i doświadczeniem, jak też współpraca z osobami, które zawodowo lub hobbystycznie udzielają się publicznie w sprawach związanych ze zdrowiem. Edukacja jest też rolą dziennikarzy, więc zachęcamy media do jak najszerzych działań w tym zakresie i do współpracy. Na dziennikarzach spoczywa szczególna odpowiedzialność, to oni tłumaczą zawilości polskiego systemu ochrony zdrowia, przekładają niekiedy trudny język medyczny na zrozumiałą informację, w jednym momencie docierają do ogromnej liczby osób, pilnują, aby ich przekaz był oparty na aktualnej wiedzy medycznej. Oczywiście w ogromnej mierze ma miejsce, jednak jak wszyscy widzimy – przyglądając się różnym przekazom, przede wszystkim influencerów, youtuberów – jest bardzo wiele do zrobienia w kwestii edukacji – zgodnie potwierdzili dr hab. n. med. Magda Wiśniewska i prof. dr hab. n. med. Jerzy Samochowiec, członkowie Rady Ekspertów NIL.

- Każdy z nas powinien zdawać sobie sprawę z konsekwencji tego, co mówi i robi. Jesteśmy przekonani, że wiele osób, które nie są lekarzami, ale wypowiadają się o zdrowiu – czy to w mediach czy za pośrednictwem mediów społecznościowych – nie ma złych intencji, często przekłamania w ich wypowiedziach wynikają z niewiedzy, bądź z wprowadzenia ich przez kogoś w błąd. Niestety ta niewiedza może okazać się szkodliwa dla odbiorcy takiego przekazu. Są również osoby, które z założenia nie chcą zaufać nauce i wierzą w szkodliwe teorie – takie przekazy musimy prostować, posługując się rzetelną wiedzą – podkreśla prezes Naczelnej Rady Lekarskiej Łukasz Jankowski.

W ostatnich dniach w mediach głośno było o wypowiedziach podróżniczki, która opublikowała jako „wyniki nowych badań” niepełne, stroniczno zniekształcone i niebezpieczne w swym wydźwięku treści dotyczące leków antydepresyjnych (po ostrych reakcjach i perspektywie pozwu usunęła te treści). W środowisku lekarskim odbiło się to szerokim echem i spotkało ze zdecydowanymi wyrazami sprzeciwu i oburzenia.

- Nasi pacjenci przychodzą do nas ze swoimi wątpliwościami, obawami, informacjami z przeróżnych źródeł. Mierzymy się jako lekarze z wyzwaniem, by z jednej strony po ludzku rozumieć różne punkty widzenia i z szacunkiem traktować emocje pacjentów, do których mają pełne prawo, a z drugiej strony reprezentować twardą wiedzę medyczną, edukować, weryfikować, rozwiewać

wątpliwości, sprzeciwiać się pseudonakowym treściom, przekonywać do sprawdzonych naukowo metod leczenia. To może być trudne, szczególnie w sytuacji, gdy antymedyczne narracje budzą nasze silne emocje - mówi psychiatra Magdalena Flaga-Łuczkiwicz.

Lek. Magdalena Faga-Łuczkiwicz, która jest pełnomocniczką NRL ds. zdrowia lekarzy, podkreśla znaczenie edukacji samych lekarzy, obejmującej umiejętności świadomego zarządzania swoimi emocjami oraz dobrej, efektywnej, empatycznej komunikacji z pacjentami.

- *Większa świadomość procesów emocjonalnych zachodzących w nas samych i dynamiki relacji lekarz-pacjent pomaga podejmować nieagresywny dialog, dzięki któremu możemy chronić naszych pacjentów przez szkodliwym wpływem pseudonauki i przekonać ich do racjonalnego, naukowego podejścia do medycyny. Będziemy organizować dla lekarzy kolejne szkolenia, warsztaty kompetencji, treningi balintowskie* - zapowiada dr Flaga-Łuczkiwicz.

Rada Ekspertów NIL zaprasza wszystkich zainteresowanych rzetelnym przekazywaniem wiedzy medycznej na swoje otwarte posiedzenie 26 stycznia o godz. 19.00 w siedzibie Naczelnej Izby Lekarskiej przy ul. Sobieskiego 110 (sala konferencyjna COBIK, I piętro, wejście do budynku zewnętrznymi schodami). Pierwsze spotkanie poświęcone będzie psychiatrii. Do wspólnej dyskusji zapraszają prof. Jerzy Samochowiec i dr hab. n. med. Magda Wiśniewska, (pozostali członkowie Rady Ekspertów dołączą online), prof. Sławomir Murawiec oraz prezes NRL lek. Łukasz Jankowski i wiceprezes NRL, psychiatra dr n. med. Mateusz Kowalczyk. By wziąć udział w spotkaniu, należy zapisać się poprzez jeden z formularzy - w zależności od formy uczestnictwa. Możliwy jest udział online, jak również stacjonarny (liczba miejsc ograniczona) w siedzibie NIL przy ul. Sobieskiego 110. Zapisz się:

[Udział online](#)

[Udział stacjonarny](#)

Niebawem będziemy informowali o szczegółowych planach związanych z kolejnymi wydarzeniami.

